

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XIX. Nec hoc p[ro]batu[m] esse videtur/ q[uae] sunt de sua
beatitudine cert[a]e & secur[a]e/ salte[m] o[mn]es/ licet nos certissimi
sumus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

sive ad Aquilonē, sive ad Austrū ibi erit? Siquidē per casum
intelligunt mortē. Si ergo per Aquilonē infernū / per Austrū
cēlū, quo cadēt qui intrāt purgatoriu: ad austrum dicent, sed
equiuocē, sed quid dicent? ibi erit: ibi manebit: ergo nūq̄ exis-
bunt purgatoriu: An hic q̄q̄ equiuocatur mālio scz tpalis &
eterna: daret itaq̄, q̄ hęc authoritas, recta facit contra purgas-
toriu: / quin etiā p̄ equiuocationē sui, facit ex purgatorio infer-
nū, non p̄ itaq̄ solui / nisi dicat (sicut dixi) nihil eā de purgas-
torio loqui: non plus q̄ illā. Liber gnationis Ihesu Chri.

CON: XIX. Nec hoc pbatū
esse videtur / q̄ sunt de sua beatitudine certē &
secure / saltē oēs / licet nos certissimi sumus.

¶ Nos em̄, quia credimus nullā in purgatoriu venire, nisi sit
de numero saluādoz, certi sumus, de beatitudine illaz. Sicut
certi sumus de electoz salute. Qz q̄ non nimis impugno, si q̄
asserat eas esse certas, ego non oēs dico esse certas, sed quia totū
nego cū de aniabus in purgatorio absconditissimū est, ideo
suadendū magis q̄ demonstrando, declaro conclusionē.

¶ Primo ex supradictis, Si poena purgatorij ē, pavor ille &
horror dānationis & inferni, pavor autē om̄is facit anim̄ p̄ur-
batū / incertū / inopē, non silij & auxiliij, & tanto magis q̄ro sus-
erit vehemētiore & inopinatio. Aniaz autē est om̄is vehemē-
tissimus & inopinatissimus, vt sup̄ dictū est, & Chrus, tā q̄ las-
queus supuenit dies illa. Et Aplūs. Dies dñi sicut fur in nocte
ita veniet; Quare valde parabile est eas p̄ confusione nescire, q̄
statu sint, an dānatē v̄ saluatē / im̄o sibi vidētur iā irā in dā-
nationē, & descendere in lacū, oīnoq̄ iā esse in portis inferi /
sicut Ezechias dicit, Sed & i. r. ij. Dñs deducit ad inferos &
reducit, igitur nihil aliud sentiūt: q̄ incipe suā dānationē / nisi
q̄ sentiūt nondū clausam post se portā inferi / necdum etiā dis-
mittūt votū & desiderū auxiliij: licet nusq̄ apparentis, sic em̄
loquuntur, qui id experti sunt. Accipiamus simile. Siquis ad
iudiciū mortis inopinat⁹ veniat, puta incidēs in leones, qui
dū intentāt illi om̄i ex pte mortē, etiā si stauerint / oī terrere nō
occidere, hic ipi certi sunt, eū victur. Ipse autē nihil nisi p̄sens-
tissimā mortē videt, atq̄ corp̄o iam moritur, solū sibi relin-
quim est / q̄ nondū sit mortuus, possitq̄ redimi a morte, sed
nescit vnde, videt em̄ illos posse / sed nolle, igit̄ fere nihil dif-
fert a mortuo. Ita videt in pauore eternā mortis fieri, q̄ non
aliud q̄ eternam sibi sentiunt imminere omni ex parte /
Sic canit ecclesia pro eis, A porta inferi erue animas eorum,
Et libera eas de ore leonis, ne absorbeat eas tartarus &c.

Solum id reliquū sciētīę habent, q̄ deus possit eos redimere,
sed nolle illis videtur. Damna vero statim huic malo ad-
dunt blasphemiam, illi vero solum q̄relam & gemitū inenarras-
bilē sustentati a spiritu. Hic em̄ fertur spūs super aquas, vbi sūt
tenebrę super faciē abyssi. Sed de hoc supra latius.

¶ Secundo. Multa leguntur exēpla / in quib⁹ habetur nōs
nullas animas hanc sui status incertitudinē confessas fuisse, ap-
paruerūt em̄ tāq̄p̄entes vocati ad iudiciū, vt de S. Vincētio. &c.

Rursum leguntur multa in quibus certitudinem suā sunt
confessi. Ad quę dico. Primo me dixisse non om̄s esse certas.
Secundo forte melius sc̄dm̄ p̄dicta: eas non fuisse certas, sed
p̄ nimio auxiliū desiderio / tāq̄ certę essent / velotius iuuari pos-
tulasse, ita vt potius opinentur & timide p̄sumant se certas,
q̄ sciant, sicut & in euāgē. io de dēmonibus dī, q̄ sciebant ip̄m
esse Christum. i. vehemētē opinabātur. Vt ait glosa. Ita em̄ sit
naturaliter i om̄i angustia & pauore, vt vehemētē opinemur
nos esse adhuc repabiles / cū tñ magis sit ibi cupido repationis
q̄ spes aut sciētia, sicut in dēmonibus plus fuit cupido sciēdi,
q̄ sciētia. Sciētia em̄ salūtis / nōa pauet neq̄ trepidat / sed cons-
fidit, oīaq̄ fortissime tolerat.

Hic dicitur.

Quid ergo de iudicio particulari, q̄d in morte cuiuslibet
hominis fama est agē, & Innocē. restant. videtur em̄ per ip̄m
certus fieri homo de suo statu. Respondeo. q̄ non sequitur
eū certū fieri, etiā si sit p̄ticulare iudiciū. Potest fieri, vt hō mors
tuus iudicetur, imo accusetur, sed tñ sn̄a differatur / nec ei res-
ueletur. Interim aut̄ accusante consciētia / vrgētib⁹ dēmonib⁹
& minante ira dei, nihil aliud faciat misera anīa q̄ vt tremata
sn̄a om̄i mō mēto cum horrore expectata, sicut de corporali
morte facit & minatur Deus: xxviij. Dabit tibi dñs cor pauidū,
& pendebit vita tua ante te, Mane dices, quis det mihi vespere?
& vespere dices, quis det mihi mane? Ita & ibi mors aeterna si-
mili pauore feriat, & horribili horrore cruciet animā / nec ista
sn̄a multū absōna est veritati, quādo quidē & Matt. v. Dñs
distinguit inter reū iudicē & reum consiliū, & reum geennę. i.
inter accusatū & conuictū & damnatū. Sed & insignes quidā
auctores, sciētia plus fama / audent dicere, quāsdā anīas pro
sue tepiditate vite / p̄ mortē rapi / & a deo sic proici / vt vsq̄ i
finē mundi nesciāt / an sint dānati v. saluandę. Et si recipitur
hystoria illa de Monacho morituro / & p̄pter p̄m̄ fornicatis
onis / velut dānato / iā blasphemate, deinde ad sanitatē reuerso
facis

facis patet, qd iudiciū & accusatio inferni potest animā affligere
& tñ nondū esse diffinitā sniam latā Ad idē, id qd in Ome-
lia recitat quadā. B. Greg: de iuvene quē in morte draco abs-
sorbere volebat.

Hęc itaq; de tota materia pœnarū purgatorij verisimiliter
pono, motus primū ex natura horrois & pauoris. Deinde, qd
scriptura hęc pœnā tribuit dānatis. Tandē, qd omnis ecclesia
dicit easdē esse pœnas inferni & purgatorij, & ita credo hanc
nostrā sententiā in scripturis suis fundatā. Bucc. natores vero
indulgentiarū, videntur pœnas aniarū ita imaginari: quasi ab
extra inferantur, sintq; penitē extērg, non autē ab intra in cons-
scientiā nascantur, quasi deus solū ab eis auferat pœnas, cum sit
contrariū verius, qd anias potius a pœnis auferat, sicut scriptū ē,
Diuertit ab onerib; dorsū ei; Non autē, Diuertit onera a dors-
so eius. Et iterū. Si transibis per ignem, flāma non nocebit te:
Quo non nocebit: nisi qd dat solutiā cordi: vt ignē nōn ti-
meat, Non autē vt ignis non sit, cū transeundū ei per illum sit.
Quare diuerso dorsi ab oneribus non sit: nisi sanando anie
timorē & confortando eā, sicut & supra dicitur, qd nulla pœna
vincitur timore sui, sed amore & contēptu, At timorē non
auferunt indulgentiē, imo inferūt qm̄ in eis est, dū uelut odi-
bilē rem, pœnas relaxandas suadent. Deus autē p̄posuit has
berēs filios impuidos, securos, generosos, eternaliter & p̄fecte,
qui prorsus nihil timeāt, sed per gr̄æ suę fiduciā omnia trium-
phent atq; contēnant, pœnasq; & mortes p̄ ludibrio habeāt,
Ceteros ignauos odit, qui oim timore confunduntur, etiā a
sonitu folij volantis.

Iterū obijcitur.

Si volēter pœnas ferunt animę, Cur p̄ eis oramus: Rñdeo,
Nisi eas volēter ferrēt, certe dānatę essent, sed nūquid nō ideo
optare debent orōnes: qñ & Aplūs optauit p̄ se orōnes fieri,
ut liberaretur ab infidelibus, & sibi ostiū verbi apiretur, qui tñ
om̄i fiducia plenus, mortē contēnere se gloriabat, Etiā si anie
non optarent orōnes, tñ nosuim ē, eas labori condolere, &
succurrere orōne, sicut quibuslibet alijs, q̄ illib; fortiter pacis
entibus. Deinde, cū ania non adeo doleat pœna p̄senti: q̄
horrore instāis sibi & intentatę pditiōnis, non est mirū, si cu-
p̄iant suffragiū, vt perseuerent & non deficiant in fiducia, cum
sint incerti (vt dixi) de statu suo, nec tam timeāt pœnas inferni,
q̄ odiū dei qd est in inferno: sicut dī. Non ē in morte qui me-
mor sit tui, in inferno quis confitebitur tibi: Et sic patet, qd nō
timore pœnę patiūtur, sed amore iusticię, vt sup̄. Timere enim

G

magis se non laudent & ament deū (quod fieret in inferno) quā
ne patiantur. Et hoc eos sanctissimū: sed anxiosissimū deſer-
derūt, merito iuuat omnis eccleſia, quā p̄t. Maxime quā & deus
vult, illas per eccleſiā iuuari. Et hic tandem ſit aliquis finis, tā ob-
ſcurę & dubię diſputationis, de aniaz pœnis. Quibus qui p̄t
meliora p̄ferre, non iniuridebo. Modo id faciat, meliorib⁹ ſcri-
pturę au horitaubus nixus; Non ſumoliſhoim opinionib⁹
obnubiatus.

CON: XX.

Igitur Papa p̄ remiſſionē plenariā omnium pœnarū/
nō ſimpliciter oī:n intelligit/ſed ſe ipſo tantūmō/
poſita.

Hęc diſputo, nōndū p̄tinaciter aſſero. Rationes meę ſūt,
¶ Prima, ex dictis Concl⁹: v. Q. ſolū Canonica pœna re-
mittitur per p̄tatem Clauū, ideo hęc Con; corollariū ē illius;
& illa negata, negatur & iſta.

¶ Secūda, ex ipſo ſtilo Pontificis, quo dicit, De iniūctis pœ-
nitentijs miſericorditer relaxamus. Ergo non iniūctas a ſe vel a
Canonibus non relaxat: Neq; hic curandū puto arbitrarium
commentū quorundā, qui dicunt, Quā Pontifex non addit
hanc clauſulā, de iniūctis pœnitentijs: tū intelligi oīm ſimpliciter
remiſſionē pœnarū. Dicerē ego, Et ſi non additur, tamen
ſubintelligitur addi, tanq̄ neceſſaria & de eſſentia ſili clauſula;
aut illi p̄bent aliquo textu, quod dicunt.

¶ Tercia, Ad ſolū venio argumentū, ſed oīm fortiffimū,
& requiro, Quibus nā authoribus, p̄bent etiā alias pœnas p̄
clauſes tolli, q̄ Canonicas? Et exhibent mihi Antoninū, Petru
de Palude, Ang; de Anco; Capreolū. Deinde, & Angelus ſū-
miſta, ſū Franciſcū Maronis inducit: redēptiones veniarum
eouſ; vehentē: vt meritorias eas p̄nunciare ſit auſus, ſi Ch̄o
placet. Quasi vero illi homines tales ſint actanti: vt quicq; d
ſenſerit, ſtatim neceſſe ſit inter articuloſ fidei numerare. Verū,
illi magis ſunt reprehendendi, qui ad ignominia n̄am & inju-
riam illorū aſſerunt p̄ aſſertis: q̄ illi p̄ pio ſuo ſtudio fuerunt
opinati: p̄orſus illud aduerſet illud Apoſtoli fidele moni-
torū. Omnia p̄bate, q̄ bonū ē tenere, longe ſtultiores pytha-
goricis. Quippe, cū hij ea tū aſſerent, quę Pythagoras dix-
iſſet. Iſti vero etiā ea q̄ illi dubitauerunt. Sed ad originem &
fontē veniamus riulorū iſtorū, i. B. Thomā & Bonauenturā,
Ex hijs cū ſili prim acceperunt, partim de ſuo addiderunt, Hij